

Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

*Základní škola a Mateřská škola
Viničné Šumice, okres Brno-venkov,
příspěvková organizace
Viničné Šumice 42
664 06 Viničné Šumice*



Ve Viničných Šumicích, 01.09.2021

1. Identifikační údaje o mateřské škole:

Název dokumentu	:	Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání
Název školy	:	Základní škola a Mateřská škola Viničné Šumice, okres Brno-venkov, příspěvková organizace, Viničné Šumice 42, Viničné Šumice 42, 66406 Viničné Šumice
Kontakty	:	telefon MŠ 734 857 602 e-mail školy skola@skolavinicnesumice.cz adresa www stránek skolavinicnesumice.cz
Statutární zástupce	:	Mgr. Olga Růžičková
Zpracovatelé programu	:	Mgr. Olga Růžičková Jana Vlčková
Údaje o zřizovateli	:	Obec Viničné Šumice 664 06 Viničné Šumice 23
Číslo jednací	:	č.j. 96/21
Platnost dokumentu	:	3 roky

2. Obecná charakteristika školy:

Velikost školy	:	kapacita školy – 34 dětí Počet tříd a jejich kapacita – 1.třída/12dětí 2.třída/22dětí Počet pracovníků – čtyři učitelky Jeden provozní pracovník
Lokalita školy	:	Vesnická mateřská škola v okrese Brno-venkov.
Charakter a specifika budovy	:	Budova školy byla vystavěna v 60 letech v sousedství patrové základní školy a školní kuchyně. Mateřská škola sídlí v přízemí budovy. Po vstupu do budovy vejde se do chodby, která rozděluje zázemí pro učitele a prostory mateřské školy.

Škola má tři třídy, umývárnu a toalety dětí, sklad lůžkovin, bezbariérovou toaletu a malý kabinet.

Historie mateřské školy je zajímavá, škola byla postavena v šedesátých letech jako součást základní školy. S úbytkem dětí se starostové obcí Kovalovice a Viničné Šumice dohodli, že v obci Viničné Šumice bude mateřská škola zrušena, bude v ní družina základní školy a děti budou docházet do mateřské školy v Kovalovicích. Po roce 1990 byla sepsána petice rodičů, s žádostí o znovuotevření mateřské školy ve Viničných Šumicích. Tlak rodičů byl velmi silný a mateřská škola se přestěhovala na jaře 1991 zpět do Viničných Šumic. Během doby se v mateřské škole vystřídal několik pedagogů i provozních pracovníků. V roce 1995 jsme vstoupili do Sítě zdravých mateřských škol a pracovali jsme podle programu „Kurikulum podpory zdraví v mateřské škole“. V roce 2011 jsme ze Sítě zdravých mateřských škol vystoupili.

V roce 2002 jsme oficiálně změnili název školy na Mateřská škola Pampeliška. Děti si název květiny vybraly a rády chodily do „pampelišky“.

V roce 2003 byla mateřská škola vyřazena z rejstříku škol a integrována pod základní školu.

V roce 2011 přibýlo v obci dětí a nebylo možné vyhovět všem požadavkům o umístění. Vedení školy společně se zřizovatelem rozhodlo o využití místnosti sousedící s mateřskou školou a v lednu 2012 byla otevřena třetí místnost mateřské školy. Od roku 2012 jsou ve škole v provozu dvě třídy. Škola byla zateplena, jsou vyměněná okna, budova dostala novou fasádu.

V posledních letech byla zmodernizovaná i školní zahrada, jsou zde nové houpačky, průlezk, pískoviště, dřevěný domek na sezónní hračky. Na zahradě rostou ovocné stromy, jablono, třešeň a ořešák. Stromy děti celoročně pozorují a plody zužitkují. Na zahradě je malý svah, který využíváme k zimním činnostem. K pohybovým aktivitám využíváme i hřiště základní školy.

Škola stojí v klidné části obce, v těsném sousedství školy je obecní hřiště, které s dětmi navštěvujeme. Obec Viničné Šumice z několika stran lemuují vinohrady, podle kterých dostala obec v minulosti jméno. Vinný hrozen je i ve znaku obce a stal se i součástí loga Základní a Mateřské školy Viničné Šumice. Vesnici obklopují smíšené lesy, které jsou častým cílem našich vycházek. Vodní nádrž Kovalovice inspiruje k poznávání vodního ptactva a živočichů. Dalším cílem vycházek je Hřiště pod lesem, kde se děti věnují pohybovým aktivitám, sběru přírodnin a pozorování listnatých stromů. K poznávání živé i neživé přírody nás inspirují okolní pole, polní cesty a louky.

Obec Viničné Šumice se nachází 18 km od města Brna, spojení je integrovanou autobusovou dopravou.

3. Podmínky vzdělávání:

3.1 Věcné podmínky

- V mateřské škole proběhly v posledních letech stavební úpravy, škola byla rozšířena o další místnost a bezbariérovou toaletu. Prostory mateřské školy vyhovují hygienickým normám a předpisům. Prostorové uspořádání vyhovuje skupinovému a individuálnímu činnostem dětí.
- * Třídy jsou vybaveny dětským nábytkem, zdravotně hygienickým zařízením a tělocvičným náradím vyhovujícím antropometrickým požadavkům. Vybavení pro odpočinek dětí odpovídá počtu dětí, je zdravotně nezávadné a bezpečné.
- * Dbáme, aby bylo ve třídách dostatek hraček pro všechny věkové skupiny, hračky doplňujeme podle nákupního plánu. Děti hračky plně využívají. Ve třídách je dostatek didaktických pomůcek (Logico, knihy, encyklopedie, interaktivní tabule, kalendář počasí, přehrávače).
- * Podstatná část hraček, pomůcek a doplňků je umístěna tak, aby je děti mohly samy vybírat, máme stanovená pravidla pro jejich užívání učitelkami i dětmi.
- * Ve třídě a šatně je vymezený prostor na výstavu dětských prací, které mohou zhlédnout i rodiče dětí.
- * V sousedství mateřské školy je školní zahrada, kterou děti celoročně využívají. Zahrada je vybavena houpačkami, prolézačkami a pískovištěm. Část zahrady je vyčleněna na míčové hry. V zimě využíváme svah k sezónním činnostem. Zahrada skýtá možnost pozorovat ovocné stromy během celého roku. Prostory zahrady jsou doplňovány o hračky do pískoviště, míče a jiné náčiní.
- * Prostory mateřské školy a školní zahrady splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Návrhy na zlepšení podmínek:

Časový harmonogram

- | | |
|-----------------------------------|------|
| • Zakoupení nových dek, polštářů. | 2021 |
| • Zakoupení zahradního domku. | 2021 |

3.2 Životospráva:

- Dětem je předkládána strava podle zásad zdravé výživy. Děti mají k dispozici vodu a čaj, pitný režim je dodržován. Jídelníček v šatně pro informaci rodičů je opatřen alergeny. Intervaly mezi jednotlivými jídly jsou dodržovány.
- Pravidelný rytmus a řád je zajištěn. Po domluvě lze přivést dítě do mateřské školy i mimo vyhrazenou dobu.
- Děti pobývají venku pravidelně a dostatečně dlouho, s ohledem na počasí.

- Respektujeme individuální potřeby dětí, děti s menší potřebou odpočinku vstávají individuálně.

Návrhy na zlepšení podmínek:

Časový harmonogram:

- Zajistit větší výběr ovoce, zeleniny ve spolupráci se ŠJ. 2021/2022

3.3 Psychosociální podmínky:

- Vytváříme pro děti i dospělé rodinné, přátelské prostředí. Naším cílem je, aby se děti i dospělí cítili v mateřské škole dobře, aby prostředí mateřské školy pro ně bylo bezpečným místem.
- Pro nově příchozí děti nabízíme, po dohodě s rodiči, časově neomezenou dobu na zvykání na nové prostředí, rodiče mohou po dohodě s učitelkami dítě ve škole navštívit, hrát si s dítětem v prostorách školy.
- Respektujeme potřeby a tempo jednotlivých dětí, dodržujeme rovnost mezi dětmi, jsme empatické.
- Máme stanovená pravidla chování, která podle potřeby doplňujeme.
- Dětem jsou nabízeny činnosti, děti o výběru rozhodují samy.
- Snažíme se, aby ve vztazích mezi dětmi a dospělými byla vzájemná důvěra, tolerance, ohleduplnost a zdvořilost.
- Vedeme děti k ohleduplnosti, dobrým vztahům, ovlivňujeme je prosociálním směrem.

Návrhy na zlepšení podmínek:

Časový harmonogram:

- Vést vzdělávání tak, aby se děti cítily v pohodě.
- Posilovat sebevědomí a důvěru dětí ve vlastní schopnosti.
- Vytvořit dětem podmínky pro bádání a pokusy. 2021

3.4 Organizace:

- Při vstupu dítěte do mateřské školy je možný po dohodě s rodiči dítěte individuální adaptační režim.
 - Dítě přichází a odchází podle aktuální potřeby rodiny.
 - Dítě může pobývat v mateřské škole za doprovodu rodiče.
 - Vyžadují-li to okolnosti, dítě doprovází rodič na akce školy i v průběhu školního roku. (divadla, výlety).
- Učitelky nabízí vyvážený denní program, plně se věnují dětem, vytváří podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti.
- Do denního programu zařazujeme řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity.
- Děti mají dostatek času i prostoru na spontánní hru, pokud situace dovolí, děti ji mohou později dokončit.
- Při realizaci plánovaných činností učitelky připravují včas pomůcky a materiál pro práci dětí.

Návrhy na zlepšení podmínek:**Časový harmonogram:**

- * Předcházet prostojům.
- * Vytvořit klidný kout pro osobní soukromí dětí.

Uspořádání dne – 1.třída Motýlci

6,30 – 11,45	volné hry dětí, zájmové činnosti Individuální činnosti, pohybové aktivity, pobyt venku
7,30 - 8,30	<i>rozcházení dětí do kmenových tříd, učitelky pracují podle režimu</i>
8,45 – 9,15	<i>přesnídávka</i>
11,45 – 14,45	oběd individuální odpočinek dětí
14,45 – 15,15	průběžná svačina
14,30 – 16,30	vstávání dětí volné hry dětí ve třídě nebo školní zahradě rozcházení dětí domů

Uspořádání dne – 2.třída Sluníčka

6,30 – 12,00	volné hry dětí, zájmové činnosti, individuální činnosti Zájmové činnosti, pohybové aktivity, pobyt venku
7,30 – 8,30	<i>rozcházení dětí do kmenových tříd, učitelky pracují podle režimu</i>
9,00 – 9,30	<i>přesnídávka</i>
12,00 – 15,00	oběd individuální odpočinek dětí

	vstávání nespících dětí z obou tříd, klidové činnosti
15,00 – 16,30	svačina
	volné hry dětí ve třídě nebo školní zahradě
	rozcházení dětí domů

3. 5 Řízení mateřské školy:

- Mateřská škola je v integraci se Základní školou Viničné Šumice.
- Kompetence a povinnosti vedoucí učitelky, učitelek a ostatních zaměstnanců školy vymezuje ředitelka školy v pracovních náplních.
- Školní řád vydává ředitelka školy.
- Mateřská škola má vytvořený informační systém mezi mateřskou a základní školou, uvnitř MŠ i navenek.
 - Pedagogické porady, informace e-mailem.
 - Pracovní porady.
 - Schůzky rodičů, hovorové hodiny, možnost individuálního pohovoru mezi rodičem a učitelem.
 - Internetové stránky školy, zprávy na vývěsce v šatně.
- Zaměstnanci mají možnost se zapojovat do řízení mateřské školy, je respektován jejich názor.
- Zaměstnanci se mají možnost vyjadřovat a spolurozhodovat o zásadních otázkách školního vzdělávacího programu.
- Vypracování ŠVP je v kompetenci vedoucí učitelky mateřské školy a učitelek, spolupráce rodičů je vítána.
- Kontrolní a evaluační činnost je v kompetenci ředitelky školy, vedoucí učitelky a učitelek školy.
 - Hospitační činnost
 - Hodnocení výsledků výchovně vzdělávacího procesu
 - Autoevaluace školy
- Z výsledků kontrolní a evaluační činnosti jsou vyvozovány závěry pro další práci.
- V mateřské škole pracuje logoped, rodiče se mohou obrátit na speciální pracoviště v základní škole.

Návrhy na zlepšení podmínek:

- * Zapojovat zaměstnance do řízení školy.
- * Spolurozhodovat o otázkách školního programu.
- * Spolupracovat na tvorbě ŠVP, TVP a projektech školy.

Časový harmonogram:

- Průběžně.
- Průběžně.
- Průběžně.

* Podílet se na kontrolní a hospitační činnosti.

Průběžně

3.6 Personální a pedagogické zajištění:

- * V mateřské škole pracují čtyři učitelky.
- * V mateřské škole pracuje jeden provozní zaměstnanec.
- * Učitelky se sebevzdělávají, navštěvují semináře z nabídky SSŠ Brno, řídí se plánem DVPP.

Návrhy na zlepšení podmínek:

Časový harmonogram:

- * Účast na semináři na téma individualizace ve vzdělání.

3.7 Spoluúčast rodičů:

- * Snažíme se ve vztahu k rodičům o vstřícnost, porozumění, respekt.
- * Sledujeme konkrétní potřeby dětí a rodiny, snažíme se jim vyhovět.
- * Nabízíme rodičům možnost podílet se na dění v mateřské škole, účast na programech školy.
 - Rodiče se mohou zúčastnit her svých dětí, nejlépe v době do 9,00 a od 15,00 – 16,30.
 - Rodiče jsou o programech mateřské školy informováni na stránkách školy, na vývěsce v chodbě školy.
 - Rodiče se mohou, projeví-li zájem, spolupodílet na plánování programu mateřské školy.
 - Rodiče se mohou prostřednictvím vybraných zástupců účastnit části pg. rad a přednést dotazy a náměty ostatních rodičů.
 - Rodiče jsou informováni o prospívání dětí.
 - Rodičovské schůzky.
 - Hovorové hodiny.
 - Individuální schůzky s rodiči – závěry diagnostického řešení.
 - Respektujeme soukromí rodiny, zachováváme diskretnost.

Podporujeme rodinnou výchovu, nabízíme rodičům poradenský servis, pedagogickou literaturu.

Návrhy na zlepšení podmínek:

Časový harmonogram:

- * Nabídnout rodičům účast na pracovních poradách.

2021

3. 8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami:

- * Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je třeba přizpůsobovat tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám a možnostem.
- * PLPP zpracovává škola samostatně, před zahájením poskytování podpůrných opatření.
- * IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ (školského poradenského zařízení).
- * Je nutné navázat spolupráci s rodiči, citlivě s nimi komunikovat a předávat potřebné informace.
- * Pravidelné konzultace a vyhodnocování zvolených postupů.
- * Využívají se různé formy hodnocení, podporuje se autonomní hodnocení (sebehodnocení).

Vyhláška č. 27/2016 Sb.

Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními:

- * Škola zpracuje PLPP.
- * Škola zajistí dostatečný počet didaktických pomůcek, hraček.
- * Škola bude úzce spolupracovat se zákonným zástupcem dítěte.

3. 9 Vzdělávání dětí nadaných:

- * Vzdělávání mimořádně nadaného dítěte se uskutečňuje podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze ŠVP školy, závěrů psychologického a speciálního pedagogického vyšetření a vyjádření zákonného zástupce dítěte.
- * IVP bude zpracován po zahájení vzdělávání mimořádně nadaného dítěte ve škole, nejdéle však do 1 měsíce ode dne, kdy škola dostane doporučení.
- * Zpracování a provádění zajišťuje ředitelka školy.
- * Škola seznámí s IVP všechny učitele a zákonného zástupce dítěte.

3. 10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let:

Při vzdělávání dětí budeme:

- Respektovat potřeby, možnosti a zájmy dětí.

- Zohledňovat specifika raného věku.
- Podporovat rozvoj poznávacích procesů a hry.
- Posilovat jemnou a hrubou motoriku.
- Zařazovat správný poměr spontánních a řízených činností.
- Zařazovat činnosti na poznávání okolí, seznamování s novými věcmi, rozvíjení aktivní slovní zásoby.
- Využívat smyslového poznávání a nápodoby.

Podmínky pro vzdělávání dětí od dvou do tří let:

- **Věcné podmínky:**

V mateřské škole máme dostatečné množství hraček pro 2 leté děti.

Návrhy na zlepšení podmínek:

- Prostor pro 2 leté děti je nutno upravit.
 - Zabezpečit zajištění spodních dvířek, zajištění polic na hračky.
 - Zabezpečit úložný prostor na hygienické potřeby a náhradní oblečení

- **Životospráva:**

Návrhy na zlepšení podmínek:

- Zabezpečit vhodné nádobí.
- Promyslet režim dne.
- **Psychosomatické podmínky:**
 - Po domluvě s rodiči dohodnout individuální adaptační režim.
 - Přítomnost rodiče ve třídě.
 - Doprovod dítěte na akce mimo prostory mateřské školy.
 - Nastavit srozumitelná pravidla pro použití hraček a pomůcek.
- **Organizace:**
 - Uspořádat denní režim tak, aby byly respektovány potřeby dítěte (dostatek času na realizaci činností, dostatečný odpočinek, úprava času na stravování).
 - Vzdělávací činnosti realizovat ve skupinkách nebo individuálně.
- **Personální a pedagogické zajištění:**
 - Zajistit dostatečný počet zaměstnanců.
- **Spoluúčast rodiče:**
 - Vytvářet pozitivní a přátelské klima mezi pedagogy a rodiči.

3. 11 Vzdělávání dětí podle individuálního vzdělávacího plánu:

Obsah IVP: Jméno dítěte, Datum narození, Bydliště, Jméno zákonného zástupce, kontakt

Termín 1. přezkoušení, termín 2. přezkoušení - dobrovolně, na základě indiv. domluvy nabídnout, Obsah vzdělávání dítěte.

3. 12 Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem:

- * Vytvářet u dětí dostatečné jazykové a sociokulturní kompetence v českém jazyce.
- * Vzdělávání dětí vychází z Kurikula češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.
- * Pedagogové školy se řídí zásadami pedagoga a vzdělávacím obsahem kurikula.

1. Organizace vzdělávání:

V mateřské škole jsou tři třídy, které splňují bezpečnostní a hygienické podmínky. Třídy jsou průchozí. Využití tříd, počty dětí viz. níže.

Charakteristika tříd

1. třída

- * Třída je rozlohou menší, zpravidla se zde děti z obou tříd ráno setkávají. Třída sousedí se šatnou a sociálním zázemím dětí.
- * Do třídy dochází 12 dětí, zpravidla mladší věkové skupiny. Sousedství sociálního zázemí a šatny vytváří pro děti větší komfort pro hygienu.
- * Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků.
- * Velikost třídy a počet dětí umožňuje spontánní i řízené formy práce a individuální přístup.
- * Učitelky využívají metody situačního a prožitkového učení, podporuje zvědavost a potřebu objevovat.
- * Zaměření třídy – zaměříme se na zvládnutí sebeobsluhy, uplatňování základních kulturně hygienických a zdravotně preventivních návyků, na samostatnost dětí, orientaci ve škole a skupině dětí, přijímání pobytu v mateřské škole jako součásti života.

2. třída

- * Třída je rozlohou větší.
- * Do třídy dochází 22 dětí, zpravidla starší věkové skupiny a děti s odkladem školní docházky. Počet dětí může být doplněn o děti mladšího věku.
- * Pro pohybové aktivity a zdravotní cvičení využíváme prostory třetí třídy.
- * Vzdělávání probíhá na základě integrovaných bloků.
- * Učitelky využívají metody situačního a prožitkového učení, sociální učení.
- * Zaměření třídy – na základě doporučení MŠMT k některým oblastem RVP PV při vzdělávání dětí předškolního věku se zaměřujeme na rozvoj dovedností předcházejících čtení, psaní a rozvoj elementárních matematických souvislostí, dále na logopedickou prevenci. Nabízíme formu aktivních činností pro seznamování s technickými dovednostmi, vzbuzujeme v dětech zájem o technické a manuální činnosti.

3. třída

- * Třetí třídu využíváme pro hry dětí, individuální činnosti, pohybové aktivity, zdravotní cvičení, hudební činnosti, dramatizaci, výtvarné a pracovní aktivity.
- * Ve třídě se rozkládají lehátka pro odpočinek dětí.

Pravidla pro zařazování dětí do tříd

- Při zařazování dětí do tříd zohledňujeme přání rodičů.
- Zpravidla zařazujeme do stejné třídy sourozence.
- Děti ve třídách jsou věkově smíšené.

Činnosti, při kterých působí obě učitelky ve třídě (čas 7:30 – 15:00)

- Individuální činnosti, zájmové činnosti, hygiena, oblékání dětí v šatně, pobyt venku, podávání oběda a příprava dětí na odpočinek.

Kritéria pro přijímání dětí

- Kritéria pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání jsou vyvěšena na stránkách školy, na vývěsce v budově mateřské školy.
- Odpovědná osoba: Mgr. Olga Růžicková – ředitelka školy.

2. Charakteristika vzdělávacího programu:

Zaměření školy

- Výchova a vzdělávání probíhá podle školního vzdělávacího programu, který je zaměřen na oblasti:
- 1. Environmentální výchovy:
- Naším cílem je, aby si děti osvojily poznatky o okolním prostředí,
- našim záměrem je, aby děti dosáhly poznatků z nejrůznějších oblastí života, měly poznatky o své zemi.
- poznávaly živou a neživou přírodu v přirozeném prostředí, jak o ní pečovat a chránit ji,
- jak k přírodě přistupovat ekologicky, např. třídít odpad v MŠ.
- 2. Podpora ke zdravému životnímu stylu.
- 3. Rozvoj čtenářské a matematické pregramotnosti.

Dlouhodobé cíle vzdělávacího programu

V oblasti výchovně vzdělávací na další období předpokládá:

- Realizovat výuku podle ŠVP a dosahovat klíčových kompetencí.
- Klást důraz na propojování vzdělávání s praktickými zkušenostmi dětí.
- Pokračovat ve spolupráci mateřské školy a základní školy. Organizovat akce, při kterých dojde k utužování vztahů mezi dětmi z MŠ a žáky ZŠ.
- Pokračovat v edukativně-stimulativních skupinách a návštěvách dětí v ZŠ.

V oblasti vzdělávání:

- Podporovat individualitu každého dítěte.
- Vést děti k vzájemné spolupráci a ochotě si pomáhat.
- Vést děti ke zdravému životnímu stylu.
- Věnovat pozornost prostředí, ve kterém se s dětmi pohybujeme.
- Věnovat pozornost problémům naší civilizace – šikana, bezpečnost.
- Upevňovat a rozvíjet základy společenské etiky a stolování.
- Být jednotní a důslední ve výchovných požadavcích na děti.
- Naplňovat ŠVP PV v souladu s právními předpisy.
- Klást důraz na prožitkové učení.
- Průběžně ověřovat účinnost a kvalitu ŠVP PV.

Metody a formy vzdělávání

- Využíváme metody prožitkového, kooperativního, tematického a činnostního učení.
- Využíváme metodu situačního učení.
- Využíváme formy spontánní i řízené.
- Při práci ve skupinách vytváříme optimální podmínky pro všechny děti.

3. Vzdělávací obsah:

RVP PV nám slouží jako východisko pro přípravu vlastní vzdělávací nabídky.

- Vzdělávání dětí probíhá na základě integrovaných bloků.
- Obsah bloků vychází ze života dětí.
- TVP si tvoří učitelky konkrétní třídy na základě podmínek jednotlivých tříd, věkovému složení dětí, zájmu dětí.
- Tematické části mohou učitelky měnit podle potřeby a zájmu dětí.

Název programu: Co dělat, abych byl zdravý

Téma 1

Charakteristika:

- Budeme se zabývat fyzickým rozvojem a pohybovou koordinací.
- Rozvojem jemné motoriky, koordinace ruky a oka.
- Zvládnutím sebeobsluhy.
- Zdravým životním stylem a bezpečím.

Klíčové kompetence:

- Dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské).
- Ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky a odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog.
- Při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout.
- Chápe, že lidé jsou různí, a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečností.
- Odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Uvědomění si vlastního těla.
- Rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsahu pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí.
- Rozvoj a užívání všech smyslů.
- Rozvoj fyzické i psychické zdatnosti.
- Osvojení si věku přiměřených praktických dovedností.
- Osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě.
- Osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí.
- Vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu.

Výběr činností:

- Lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky, a poskoky, lezení), nelokomoční činnosti (změny poloh a pohybů těla na místě) a jiné činnosti (základní gymnastika, turistika, sezonní činnosti, míčové hry apod.), manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem. Zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení). Smyslové a psychomotorické hry, konstruktivní a grafické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, pracovní a sebe obslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí. Činnosti k poznávání lidského těla a jeho částí. Příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků. Příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, dopravních situacích, setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci nezdravých návyků a závislostí.

Podtémata – názvy tematických částí:

Smysly – naši pomocníci

Každý jsme jiný

Předcházíme nemocem

Bezpečně doma, na hřišti, na ulici

Kam se obrátit, když jsem v nebezpečí

Název programu: Až já budu velký

Téma 2

Charakteristika:

- Zabýváme se rozvojem jazyka a řeči
- Rozvojem poznávacích schopností

Klíčové kompetence:

- Dokáže se dobře vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.).
- Domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci.
- Ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní.
- Dovede využívat informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální techniku, telefon.).
- Ví, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení cizímu jazyku.
- Učí se svoje činnosti a hry plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.
- Má smysl pro povinnost ve hře, práci a učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí jiných

Dílčí vzdělávací cíle: Jazyk a řeč

- Rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- Rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu.
- Osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení a psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální.

(hudební, pohybové, dramatické).

Výběr činností:

Artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti, rozhovory, individuální a skupinovou konverzaci, vyprávění podle skutečnosti, obrázkového materiálu, podle vlastní fantazie. Komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů, samostatný projev na určité téma, poslech čtených či vyprávěných pohádek, sledování divadelních pohádek a příběhů.

Dílčí cíle: Poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace

- Rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie.
- Rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření).
- Posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.).
- Vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení.
- Osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla).
- Vytváření základů pro práci s informacemi.

Výběr činností:

Přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování, záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek), jejich charakteristických znaků a funkcí. Motivovaná manipulace s předměty, konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnání apod.), volné hry s materiály, experimenty, činnosti zaměřené na vytváření (chápání) pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, práce s knihou), činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky,

obrazce, symboly). Hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině, činnosti zaměřené na seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství) a jejich smysluplnou praktickou aplikací, činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem, a přibližující dítěti

přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů a událostí.

Dílčí vzdělávací cíle: Sebepojetí, city, vůle

- Poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)
- Získání relativní citové samostatnosti.
- Rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- Rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání.

- Získávání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci.

Výběr činností:

Spontánní hra, činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné, estetické a tvůrčí aktivity, hry na téma rodiny, přátelství, výlety do okolí, činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, dramatické činnosti.

Podtémata – názvy tematických částí

Šel Janeček na kopeček

Geometrické tvary

Z čeho jsou vyrobeny

Nahoře, dole, vpravo, vlevo

Barvy, barvičky

Název programu: Aby nám spolu bylo dobře

Téma 3

Charakteristika:

- Rozvoj komunikačních dovedností
- Upevňování návyků slušného chování

Klíčové kompetence:

- Komunikuje v běžných situacích bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.
- Průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím.
- Samostatně rozhoduje o svých činnostech, umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.
- Uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky.
- Projevuje dětským způsobem citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost.
- Dokáže se ve skupině prosadit, ale i podřídit, při společenských činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy.

- Napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí.
- Spolupodílí se na společných rozhodnutích, přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti, dodržuje dohodnutá pravidla a přizpůsobuje se jim.
- Dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznává svoje slabé stránky.
- Zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje.
- Chápe, že zájem o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění.
- Má základní lidskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat.
- Spoluvytváří pravidla soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu, a chápe potřebu je zachovávat.
- Uvědomuje si svá práva a práva druhých, učí se je chápat a respektovat, chápe, že všichni lidé mají svoji hodnotu.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému.
- Osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých k navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem.
- Posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem.
- Vytváření prosociálních postojů.
- Rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních.
- Rozvoj kooperativních dovedností.
- Ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými.

Výběr činností:

Běžné verbální i neverbální komunikační aktivity s druhým dítětem i dospělým, sociální i interaktivní hry, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry, společenské hry, aktivity podporující sbližování dětí, činnosti zaměřené na pochopení pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich

tvorbě, činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije – rodina (funkce rodiny, členové rodiny a jejich vztahy, život v rodině, rodina ve světě zvířat), mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi), četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s estetickým obsahem a poučením.

Podtémata – názvy tematických částí:

Doma a ve školce

Kamarád, kamarád – to je ten, co má Tě rád

Vytváříme pravidla chování

Slovíčka, která nám pomohou

Název programu: Jen si děti všimněte, co je krásy na světě

Téma 4

Charakteristika:

- Seznamovat dítě se světem lidí, kultury a umění, osvojit si potřebné návyky, dovednosti i postoje.
- Aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Klíčové kompetence:

- Má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitosti a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije.
- Klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Seznamuje se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije.
- Vytváří si povědomí o existenci ostatních kultur a národností.
- Vytváří si aktivní postoj ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění.
- Rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny.
- Vytváří si povědomí o existenci ostatních kultur a národností.

Výběr činností:

Běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování, aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy, různorodé společné hry

a skupinové aktivity, přípravy a realizace společných zábav a slavností (oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy), tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí, osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává. Hry a praktické

činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty, provádění jednoduchých pracovních úkonů a činností. Aktivity přibližující dětem svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích).

Podtémata – názvy tematických částí:

Mik, Miku, Mikuláš..

Ladovy bílé Vánoce..

Vynášíme Morenu, vítáme jaro

Kde pracují rodiče

Oslavy a tradice (masopust, karneval, čarodějnice, duhový týden).

Název programu: Chci pomáhat přírodě**Téma 5****Charakteristika:**

- Rozvíjení poznatků z environmentální oblasti.
- Poznávání živé i neživé přírody.

Klíčové kompetence:

- Soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů.
- Uplatňuje získanou zkušenost v praktických situacích a v dalším učení.
- Všímá si dějů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.
- Řeší problémy na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty, využívá při tom dosavadní zkušenosti, fantazii a představivost.
- Rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedou k cíli), a řešení která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit.
- Ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit.

Dílčí vzdělávací cíle:

- Seznamování se s místem, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu.
- Vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách.
- Poznávání jiných kultur.

- Pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit.
- Rozvoj úcty k životu ve všech formách.
- Rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám.
- Vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí.

Výběr činností:

Přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních a technických objektů, vycházky do okolí, výlety, aktivity zaměřené k získávání praktické orientaci v obci (vycházky do ulic, návštěvy důležitých institucí, budov), poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit (dopravní situace, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté byliny, požár), přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě (živá a neživá příroda, přírodní jevy, děje, rostliny, živočichové, krajina, její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční doby), práce s literárními texty, kognitivní činnosti (kladení otázek, diskuse nad problémem), praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi (praktické pokusy, zkoumání, manipulace s materiály a surovinami), seznamovat dítě s elementárními reáliemi o naší republice, pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystému.

Podtémata – názvy tematických částí:

Vítáme tě podzime

Na jaře, na jaře

Hospodářská zvířata a jejich mláďata

Život u vody

Život v lese

Život na louce

4. Autoevaluace mateřské školy a hodnocení výsledků vzdělávání

Evaluační systém:

Zaměření	Frekvence	Forma zpracování	Odpovědnost	Poznámka
Zhodnocení vzdělávací práce, Poznámky o dětech	Denně	Pozorování	Učitelky v kmenové třídě	Poznámky učitelek
Individuální rozvoj dětí	Podle potřeby	Písemné zápisy s dalšími záměry pro vzdělávání dětí	Učitelky	Vstupní diagnostika, Dotazník pro rodiče
Evaluace podtémata	Po jeho ukončení	Písemná	Učitelky v kmenové třídě	Součást třídní dokumentace
Mapování realizace ŠVP	Průběžně	Pozorování, hospitace, ankety	Učitelky Ředitelka	Konec školního roku Pracovní porady
Výsledky vzdělávání (dítě)	Podle plánu učitelky, nejlépe pololetně	Rozhovor, diagnostické testy, testy školní zralosti, portfolio	Učitelky v kmenové třídě	Dosahování očekávaných výsledků RVP PV, naplňování konkretizovaných výstupů
Podpora školy dětem, spolupráce s rodiči	Podle plánu rodičovských a hovorových schůzek	Třídní schůzky, hovorové hodiny, řízený rozhovor, písemné zápisy	učitelky	

Použitá literatura:

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání 2015, 2016, září 2017, září 2021

Obsah:

1. Identifikační údaje o mateřské škole	str. 1
2. Obecná charakteristika školy	str. 2
3. Podmínky vzdělávání	str. 3
3.1 Věcné podmínky	str. 4
3.2 Životospráva	str. 4
3.3 Psychosociální podmínky	str. 5
3.4 Organizace	str. 5, 6
3.5 Řízení mateřské školy	str. 7
3.6 Personální a pedagogické zajištění	str. 8
3.7 Spoluúčast rodičů	str. 8
3.8 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami	str. 9
3.9 Vzdělávání dětí nadaných	str. 9
3.10 Vzdělávání dětí od dvou do tří let	str. 10
3.11 Vzdělávání dětí podle individuálního vzdělávacího plánu	str. 10
3.12 Vzdělávání dětí s odlišným mateřským jazykem	str. 10
4. Organizace vzdělávání	str. 11
5. Charakteristika vzdělávacího programu	str. 12
6. Vzdělávací obsah	str. 12-21
7. Evaluační systém	str. 22